

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320202667
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4320202667.3

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti o mal. B. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., toho času Centrum pre deti a rodiny Ž., v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny R., z rodičov: matky - V. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., toho času bytom W. XX, W. a otca - neb. Q. M., nar. XX.XX.XXXX, zomrel dňa XX.XX.XXXX, o zmenu zariadenia a nariadenie výchovného opatrenia, taktó

rozhodol:

I. Mal. B., nar. XX.XX.XXXX s a n a r i a ě u j e výchovné opatrenie za účelom odbornej pomoci mal. dieťaťu, ktoré sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Čerenčany, S. Kollára 72, Rimavská Sobota, a to na obdobie šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

II. Konanie v časti o zmenu zariadenia pre výkon ústavnej starostlivosti s a z a s t a v u j e .

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Súd bez návrhu (Ex offo) na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. uznesením zo dňa 04.05.2020 č.k. 10P/55/2020-14 začal konanie o zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu u mal. B..

2. Kolízny opatrovník žiadal u mal. dieťaťa nariadiť výchovné opatrenie, pobyt v Reedukačnom centre Čerenčany na obdobie 6 mesiacov s tým, že po uplynutí výchovného opatrenia zvažia, či je potrebné zmeniť zariadenie pre výkon ústavnej starostlivosti. Poukázal na to, že Reedukačné centrum Čerenčany súhlasilo s umiestnením maloletého do ich zariadenia, avšak len do konca školského roka.

3. Súd rozhodol v neprítomnosti matky, ktorá doručenie mala vykázané v súlade s § 106 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 03.05.2013 č.k. 15P/415/2012-79 bola u mal. B. nariadená ústavná starostlivosť s miestom jej výkonu Centrum pre deti a rodiny Žitavce. Zo strany matky bolo určené na účet zariadenia výživné v rozsahu 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.06.2013. Dôvodom nariadenia ústavnej

starostlivosti bola skutočnosť, že matka starostlivosť o maloletého (a jeho súrodencov) zanedbávala, zanedbávala ich hygienu, požívala alkohol.

5. Pod sp. značkou 6P/185/2018 sa na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. viedlo konanie o nariadenie výchovného opatrenia u mal. B. a to nariadenie pobytu na šesť mesiacov v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany za účelom odbornej diagnostiky z dôvodu porúch správania sa u maloletého. Uznesením zo dňa 03.07.2019 č.k. 6P/85/2018-57 súd konanie zastavil, nakoľko v rámci nariadeného výchovného opatrenia pominuli dôvody pre uloženie výchovného opatrenia.

6. Z podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. doručeného súdu 27.04.2020 vyplýva, že problémové správanie mal. B. je do veľkej miery ovplyvnené sociálnym zanedbávaním a vyrastaním v málo podnetnom prostredí. Má to výrazný dopad na jeho správanie, aj osobnosť. Osobnosť dieťaťa je sociálne a citovo deprivovaná. V správaní sa objavujú hyperaktívne prvky, spontánnosť a odbrzdenosť. Mal. B. je veľmi citlivý na všetky druhy podnetov a jeho reakcie na vonkajšie podnety môžu byť labilné. V správaní sa objavujú agresívne, manipulatívne tendencie a dieťa je preto ťažšie výchovne usmerniteľné. Od septembra 2019 navštevuje VI. ročník Základnej školy Vráble. Jeho správanie v škole je podľa triednej učiteľky nevyspytateľné a neprispôsobivé. Svojím hlučným správaním narúša vyučovacie hodiny, používa hrubé nadávky na svojich spolužiakov veľmi často a bez príčiny. Spolužiakov násilne objíma a dotýka sa ich. Počas prestávok chodí do iných tried, kde berie iným spolužiakom bez ich dovolenia desiaty. Na dozor konajúcich učiteľov používa hrubé nadávky. U mal. B. M. je dlhodobé pretrvávajúce a stupňovanie sa výchovných problémov od doby prijatia do centra pre deti a rodiny. Spektrum problémov zahŕňa najmä: agresívne vulgárne správanie a fyzické útoky na rovesníkov, podobné verbálne správanie a napádanie aj voči vychovávateľom a učiteľom, nerešpektovanie pokynov, pravidiel, režimu skupiny a autority dospelých a zamestnancov zariadení; snaha o presadzovanie si svojich pravidiel, zvykov; aktuálne neustále zhoršenie pôvodného správania (výrazný nárast drzého, arogantného správania voči rovesníkom a dospelým, bez akéhokoľvek rešpektu k autorite - až neovládateľnosť); výrazné sexualizované správanie, obťažovanie dievčat, aj chlapcov), nízka frustračná tolerancia, neznáša, ak sa mu protirečí, ak mu niekto niečo nepovolí alebo nespraví niečo čo vyžaduje, reaguje zúrivo a dokáže spôsobovať ujmy na zdraví sebe aj ostatným deťom; deštruktívny aj pri poškodzovaní materiálneho vybavenia zariadení; počas vyučovania je potrebná neustála kontrola, často stráca pozornosť a vyrušuje ostatných žiakov a prestáva pracovať. Je veľmi agresívny - kričí, vulgárne nadáva, trieska, rozbíja, často útočí aj bez dôvodu; občas odmieta lieky, stravu, samoobslužné činnosti a hygienu má na nízkej úrovni. Maloletý má tendencie ku krádežiam, predáva osobné veci aj veci zariadenia za účelom získania peňazí, má závislosť na fajčení (má tendenciu dožadovať sa fajčenia aj neskoro v noci, pri zákaze je silne agresívny, rozbíja veci, kričí). Po pobytoch doma v mesiaci november a december 2018 mal pozitívne kontrolné testy na prítomnosť THC v moči. Maloletý Je v starostlivosti pedopsychiatra. Vyššie spomínané skutočnosti do veľkej miery ovplyvňujú jeho fungovanie. Jeho správanie je výrazne ovplyvnené pudmi a impulzmi a jeho reakcie sú často labilné, agresívne a dominantne ladené, pričom tieto prejavy majú v poslednom období narastajúcu intenzitu.

7. Na základe nariadeného neodkladného opatrenia (uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 04.05.2020 č.k. 10P/55/2020-14) bol mal. B. odovzdaný do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, kde sa od 07.05.2020 fakticky nachádza.

8. Z ostatnej správy Reedukačného centra vypracovanej dňa 28.09.2020 vyplýva, že B. M. je v školskom roku 2020/21 žiakom siedmeho ročníka na Základnej škole pri Reedukačnom centre v Čerenčanoch. Adaptačný proces v školskom prostredí prebehol bez výraznejších komplikácií, do kolektívu triedy sa začlenil rýchlo, spontánne. Je citlivý, veľmi citlivo, často až neadekvátne reaguje na všetky podnety. Hneď zo začiatku bolo potrebné korigovať jeho správanie, ktoré bolo často nevyspytateľné. Pri záťažových situáciách B. spočiatku rýchlo prechádzal do verbálnej agresivity, či

už voči spolužiakom, ako aj dospelým. Postupne tieto prejavy ustali. Vedú sa s ním pravidelné rozhovory, B. je týmto rozhovorom veľmi prístupný. Svoje zlyhania spočiatku pripisoval vonkajším podnetom, za konflikty obviňoval svoje okolie, postupne sa naučil prijímať kritiku a uvažovať aj o svojich nedostatkoch. Nevie sa na hodinách dostatočne sústrediť a je nutné venovať mu individuálnu pozornosť. Pokiaľ je toto kritérium splnené, dokáže pekne pracovať a javí záujem o vyučovanie. Má medzery vo vedomostiach, ale snaží sa zameškané učivo postupne si doplňovať. B. má rád hudbu, tanec. Jeho školské výsledky sú priemerné. Pri vhodne zvolených výchovných postupoch je B. v plnej miere usmerniteľný a nedoporučujú dlhodobejšie zotrvanie v režimovom zariadení. Je umiestnený na výchovnej skupine s chlapcami rôzneho vekového zloženia medzi ktorými zaujíma rovnocenné postavenie. Medzi deťmi je obľúbený pre svoju srdečnosť, spontánnosť a zmysel pre humor. Starší chlapci sa ho snažia chrániť a plne ho akceptujú. Spočiatku mal mierne problémy s rešpektovaním autorít, na kritiku zo strany dospelých reagoval podráždeno a prejavoval vlastný názor aj neadekvátnym spôsobom. V súčasnosti je kritiku schopný prijať, nereaguje na ňu podráždeno pokiaľ je oprávnená, vie sa zahanbiť a porozmýšľať nad sebou. Je otvorený, svoj názor sa naučil prejavovať slušne a bez zbytočných neprimeraných emócií,

občas sa však stáva, že je tvrdošijný a neústupčivý pri presadzovaní svojich požiadaviek. V spoločnosti vychovávateľov sa cíti príjemne, je úslužný, nápomocný a dokáže viesť plynulú, zmysluplnú konverzáciu. Do činností sa zapája s vervou, pokiaľ nie je poverený nejakou úlohou, sám si o ňu požiada. B. inklinuje k spoločnosti dievčat, v ktorej sa cíti príjemne a prirodzene. On sám konflikty nevyhľadáva, nedorozumenia rieši dohovorom a komunikáciou. Hygienické návyky má osvojené, záleží mu na svojom zovňajšku. B. je zatiaľ pri vhodne zvolených výchovných postupoch usmerniteľný a zvládnuteľný. Dôležitá je pre neho osobná citová väzba s dospelým a túto požiadavku bude nutné rešpektovať po jeho návrate do CDR. Reedukačné centrum záverom poukázalo na to, že doposiaľ strávený čas mal. B. v ich zariadení nie je postačujúci na úplne objektívne pôsobenie vhodnosti jeho návratu do Centra pre deti a rodiny. Doporučilo nariadiť maloletému pobyt v ich zariadení do konca tohto školského roka.

9. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

11. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

12. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

13. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného

výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

14. Súd u mal. B. nariadil výchovné opatrenie pobyt v Reedukačnom centre Čerenčany na obdobie 6 mesiacov majúc za to, že dieťaťu, s poukazom na jeho nevhodné správanie sa v Centre pre deti a rodiny Žitavce, je potrebné zabezpečiť odbornú pomoc v špecializovanom zariadení. I napriek tomu, že v rámci nariadeného neodkladného opatrenia, počas ktorého je maloletý už vo faktickej starostlivosti reedukačného centra, došlo čiastočne ku korigovaniu jeho nevhodného správania, má súd za to, že jeho ďalší pobyt v predmetnom zariadení je naďalej po určitú dobu potrebný, i keď zo samotných záverov reedukačného centra vyplýva, že ďalšou edukáciou v ich podmienkach by sa mohlo dosiahnuť, aby si maloletý zvnútornil spoločensky prijateľné pravidlá a v budúcnosti by mohol byť schopný života aj v benevolentnejších podmienkach.

15. V časti o zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, súd konanie zastavil.

16. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).